

labon állanak, sokkal többet tesznek az előjárók a testi nevelés érdekében. ha azon összeget is, melyet a tornaszerek bezerzése s időnkénti tartarozása s a tornatanítás évenkénti díjazására fordítanak, inkább fordítsák az iskolai közegészségügy minél nagyobb előmozdítására. A tanítók pedig — mint a szerkesztő ur is megjegyzi — fordítsanak nagyobb gondot arra, hogy a gyermekek minél többet mozogjanak, játszanak a szabadban; sőt az egyszerűbb, szabad és rendgyakorlatokból valamiképp egy kis jó akarat mellett mindenik tantó végeztesse a növendékeivel.

A második fontos tenni való pedig az, hogy legyen a gyermekeknek egészséges tájon fekvő s némileg rendezett tartandó tágas iskola udvaruk, illetve játszótérük. (Kérdem: kerez-tül vihető-e ez nagyobb körponti iskolánál, hol a gyermekesereg számához képest tenyérnyi az udvar, mely talán egy-zersz mind játszótér? A tapasztalat igazolja, hogy nem, vagy csak nagy ritka helyen; pedig a többek közt ez is nagyon lényeges.)

Nem ok nélkül nevezik az angolok a játszótérét sódóttent iskolának.

A különféle játékoknak nagy előnye van a mai testgyakorlati rendszer felett. A németektől átvett szabad és szerygyakorlatokat alkalmazó testgyakorlati rendszerünk nagy izommunkát végeztesse igen gyéren ismétlődő nagy időközökben; holott éppen ellenkezőleg mér-sekelt gyakorlatoknak gyakran ismétlődő rövid időközökben való végeztesse fejlesztene összhangatosn a testet és lelket. De másfelől élettani szempontból is hátrányos a mai testgyakorlati mód, különösen a szerygyakorlatok a napi-kolában; az ezek által megkövetelt erős izommunka előidezven a növekedésre képes csontok idő előtti összeforradását. A korán nehéz munkára fogott falusi gyermekeknek, valamint a fiatalon kocsi, vagy eke ele fogott állatoknak is észlelhető a kifejlődésbeli elmaradottság.

Hátránya e gyakorlatoknak az is, hogy sokszor egyszerre kevés izomra terjedvén ki, farasztókká válnak a gyermekekre nézve, tehát nem pótolhatják a játékok által (futás, ugrás stb.) nyújtott általános értékű gyakorlatokat, melyeknél hasonló nagyságu izommunkát kevesebb fáradsággal végezhetnek a gyermekek. A tapasztalat szerint a gyermekek izomrendszere a 12-13 ével korábban nem fejlődik. Ezek szerint a szerygyakorlatok, melyek a felnőtteknél igen előnyösek lehetnek, a gyermekeknek hátrányos is válhatnak.

Elismerem azt, hogy pl. a szabad és rendgyakorlatoknak s egyszerűbb kézi szerygyakorlatoknak meg van a maguk haszna, mert a test különféle mozgására nyújtanak alkalmat; előmozdítják a testnek szép mozgását és a jó testtartást. En nem is állított azt, hogy ezen szabad és rendgyakorlatok a napiskolából kizárandók, sőt annak sem vagyok ellene, ha ott, hol az iskolaiügy minden tekintetben rendezett van, a tornaszerek is beszerezettek s az egyszerűbb szerygyakorlatok taníttatnak.

Hanem a mennyi előnyük van a szabad és rendgyakorlatoknak, kétszer annyi a hátrányuk. Nem ször a k o z t a t ó k s így tehát nem elég alkalmasak a szellemi munka ellen-súlyozására, a szellem pihenítésére. A gyer-

mekekre nézve általában véve unalmasak; irányuk ellenszenvvel viselkednek. Az a pedáns és rendszeres mód, melylyel véghezvitetnek; az a szigorú fegyelem, mely egyhelyben maradáásra s a vezényelt mozgások végzésére kényszerítik a tanuló gyermeket: azt eredményezi, hogy a tanulók a fegyelmet kijátszák, unják magukat, asztoznak s anélkül, hogy véreük élénkülne és szórakozzanak, izmaik gyorsan kifáradnak.

Ezen gyakorlatok nem egyebek, mint lezckék a többi lezckék sorában s habár a test fejlődését előmozdítják is, nem adják meg a szükséges pihenést. Szabadgyakorlatok alkalmazásával a gyermekektől eber figyelmet — miként a tanteremben tanítás alkalmával, — szigorú fegyelmet és vezényezésre való gyors cselekvést követelünk; mindez azonban nem csupán testi, hanem tetemes szellemi munkával jár. (Suppan: Iskolai tornászás stb.) Tehát a gyenge idegzeti gyermek szellemét még talán jobban kifárasztják, mint valamely elméleti lezcke. Ezen kívül még nem is a legkényelmesebb; gyakran hosszabb tanulást és gyakorlást kívánnak.

A mai testgyakorlati rendszer soha sem pótolja a gyermekek természetes testgyakorlatát, vagyis a játékot. A játék fejlődés a tanulás fázisai után s egyszerűsége a szabadság boldog élvezete.

Nagyon jól emlékszem diákoromra, a midőn ha egy evben egy parszor kimehettünk tanárunk vezetésére s felügyelet mellett a szabadba játszani, lablázni; vagy a tornaórára a tornatérre játék órává változtattuk, azt az egy, vagy két órát soha nem cseréljük volna fel egy tornaórával sem s a zst tekintve: a testedzes szempontjából is előnye volt az előbbi felett.

Ha a kollégiumok épületei, szük folyosói, — sok helyen — nem engedik, vagy csak igen ritkán a növendékeket szabadon futkározni, játszani: — bocsássuk mi tanítványainkat az leten szabad ege alá, a játéktérre. Hadd találjanak szórakozást a szabad levegőn, hadd játszanak, hadd birkózzanak kellő felügyelet mellett. Hadd bukóssanak, majd felállanak; nyakukat nem szegik oly könnyen, a mint megtörténhetik a tornaszereken való tornázás alkalmával, különösen ha a rendezés időn kívül történik ez, mire én is, azt hiszem más is, tud példát; mert hiszen ki tudja azt folytonosan ellenőrizni, főképp a körponti iskolában, hol a fegyelmzés annyiféle, a hany tanító, hogy iskolai időn kívül is valamelyik pajkosabb gyermek magától ne csimpajkózzék, ne helytelenkedjék a tornaszereken, ha csak azok kerítésével nem vétnék körül.

Rousseau szerint: „Minden gonoszság gyengeségből származik, a gyermek csak azért gonosz, mert gyenge: tegyétek erőse és jó lesz.” Em il j e r d l is azt mondja, „ha Emil élénk, ha befőri fejét, ha orra vérzik, vagy ujját megverji, nyugodtan tartam magamat, mert ő is úgy fog bajáról itélni, mint engem lát. Nemcsak hogy nem óvom, hogy magát meg ne sértse, bándokdám, ha soha meg nem sértene magát és ha felönne anélkül, a fájdalomat ne ismerje. Ezzel el egy nap szesz-szor, annál jobb, annál könnyebben tanul felkelni.”

anykákat, még hevesebben szórták a lángoló szavakat és az iskolamesterék Vilmája rezgő könyecseppel bámult a dubajkodók közé. Meg-megsimogatta fehér batist ruháját, melyet tavaly a bérmaláskor kapott s azóta is csak egyszer volt rajta, idegesen babralt vékonyka fodrinn, mennyi edes álom valóság-lásán ábrándozott bohó szíve annak ránczos-lásá közben. Dédelgetve igazított rózsaszínű szalag csokrain, melynek kötésénél ép oly színűvé satirozta vagyis, lelke óhaját. Meghídegült remények szürke hamuá törpülve, volt a valóság.

Vilma is szívesen jött a mulatságra, melyet az ő kedvenc helyén rendeztek, az erdő tisztásán, a hol ő annyi illatos tarka virágot font ékes bokréta; teive, leány álmokkal, hanvas koszorúvá, de soha annak a nagy erdőnek, melynek útjain bolyongva olyan rögtön-űjtát nem érezte tuskéinek vérző sebé, mint ezuttal, ünnepeő ruhájában.

És az a szegény nagy ember, tisztos ősz fűrtökkel borított fejét, minduntalan el meg-vissza fordította a Vilma lelkében dúló fájdalom árulóan rezgő könyecsepp lattára.

Ő volt az oka, ő ismerte ezt a hitvány világot, melynek csak a pénz az eleme, trónja az arany, s labbal tapossa a fény és pompa, a tudomány szerény virágát, mely nem a érdek bányájában keresi éltető elejét, de a kopár szirtéken kusza erős indával, tör az örök tavasz felé, emlékedve s szánakozva nézve az iskolamester leánykáját.

Ezzel átkozta magát, miért engedett a csabának, az ő szemefenyét, dédelgetve nevelt leányát, kihuzni abból a szegénységéből, melynek harmoniáját durva kéz szét nem tépte, üdésére ka'öz lélek reá nem lehel. Ki ha nem is ismerte a gyönyörű mámorát, de ideális lelke rajongva feste szellemének gazcóságába merítve ecsetét, a fantázia szindus képeit, a boldogságról, mely az élet medrében bár megelégedésé törpül; de ma, az az áru-ló könyecsepp mondja, minden illuzója elenyészett, szelem és tudományról, hogy édent nyújtandó kárpótlásul az anyagiak hiányáért.

Sziviljék meg Rousseauak ezen szavait különösen azon családapák és családnyák, kik még a szel fuvalmatól is félti legdrágább kincsüket, kiknek gyermekük nem egyéb »ne bántsvirág-nál.

A tulajdonképpen tornatanítás mellett is fektessük a legnagyobb súlyt a különféle játékok megismartetésére és elsajátítására; a mikor csak az idő engedi, eresszük növendékeinket a játéktérre, hogy ezen sódóttent iskolai mintegy megkedvelve: inkább ezt keressék fel még a tanítás szünete alatt is, mint a nyilvános — zigeiben-zugokban elrejtett — mulatóhelyiségek környékét. Igen! keressék fel ezen sódóttent iskolát, a játszótérrel, mely csak optimistákat ismer, mert itt minden perczen beteljesedik a költő szava: »Virággá lesz minden gyom, S mosolyg a fájdalom.»

Varró Ferencz.

BELFÖLD.

A zurányi kerületben, a mely tudvalevőleg Schwarz Gyula mandátumának megsemmisítése által megürösödött, a függetlenségi és 48-as párt nagy lelkesedéssel Hackenberger Ernőt kiáltotta ki jelöltjéül. Hackenberger a pozsonyi városi polgársághoz tartozik és megválasztása már ebből a szempontból is nyereség volna a pártra nézve, a melyben éppen ez a nevezése elem csak igen kevésv van képviselve. A körponti részről Pap Elek fog már a legközelebbi napokban a kerületbe leutazni. A függetlenségi polgárság körében a hangulat igen lelkes; Hackenberger megválasztása több mint valószínűnek látszik. A kormánypart jelöltje, Pulusky Ágost közoktatásügyi államtitkár vasárnap tartotta a zurányi kerületben programbeszédét.

KÜLFÖLD.

A czár haldoklása. A nagy beteg lassu haldoklása folyik tovább emberi tudomány által többé feltartóztatlanul. A tudós orvosok télenül állanak a beteg ágya mellett és minden tevékenységük csak arra szorítkozik, hogy a hatalmas autorkta életét még néhány rövid nappal megtoldják. De erre is mind kevesebb a remény és a szép Livádiából jövő gyászhir megérkezését minden órában várhatjuk.

Kossuth Ferencz itthon.

Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos első szülött fia, vasárnap d. e. haza érkezett. Utja az ország határáról kezdve diadala-u t volt. A dunántúli vasuti állomásokon mindenütt üdvözöltek, Budapest lakossága pedig oly ovációt rendezett megérkezésékor, a minőt a könnyen hevülő fővárosi nép is csak nagy ritkán szokott kifejezni.

Kossuth Ferencz Helfly Ignác üdvözölte s az üdvözölő szavakra Kossuth Ferencz hosszabb beszéddel válaszolt, mely beszéd valóságos programot képez. Kiténik e beszéd-ből, hogy Kossuth Ferencz teljesen a függetlenségi és 48-as párt alapján áll, törvényes uton óhajta megvalósítani Magyarország függetlenségét, elfogadja a personal-uniót, melyet atya mindvégig ellenzett.

De hogy is nyujt édent egy örök életre, mikor csak egy este sem ad tánczosokat.

Ezt nem hitte volna az iskolamester, hogy az ő Vilmáját mellöztek egykori tanítványai, mert Fortuna is melözte csengő érczeivel.

Már kászolódni kezdtek, bolyhos fehér harasz kendőjét szét is tergette a gondos apa leánykáján, mikor valami nagyon duhaj csárdásra pendített a cigány, és az öreg iskolamester is bele kurjantott: „soha sem halunk meg!” — éppen akkor jöttek a grófok vagy öt-n vadászatról, csupa férfiak, kipirult arccsal, tüzből egy szemekkel. — Mint a lidérczet a boiogy fény, a vadász társaság is oda vont a zene villanyozó akkordja.

S egyik a grófok közül öre kapta az iskolamester Vilmáját, s járta vele a csárdást szédítően, magához vonva a karcsu alakot... eltaszítva a piruló leánykát. A rozszák mindjában kigyullak arcán, mind tánczoltatták, egyik tette másik vette, ujból és mindig. A fehér harasz kendő megint lekerült a válláról, le a padkára, a boldogan mosolygó edes apa mellé.

Majd reá untak a grófok a tánczra, elmentek haza, talán tovább pezsgőzni. Vilma ott maradt, járta mindaddig, míg a szíves hampionok utolsó fényüket lobogtatták; a szél is mind hűvösebbre vált... jart kézzel-kezre, majd a doktor és postamesterrel, majd a szolgabíró és fiskálissal, kivétel nélkül mindenkiel, hisz a grófokkal tánczolt, a grófok csak ő vele tánczoltak s a grófok más leánya nem is néztek, és azután mind-mind csak őt tánczoltatták.

Büvös mosolyba fűrészi a felkelő nap sugara a lomhán nyujtózóköd természet köntösét s Vilma fehér ágyacsájában almodik fény és derűről, virág és zeneről és sok-sok tánczosról, tüzenhat éves leány szívvél, és a grófok a pezsgő mámorában nem tudják, hogy egy boldog álmodt ók aranyotak meg.

Grósz Gizella

A beszéd, mely megczáfol minden gyanúsítást, melyet eddig kormányparti részről a Kossuth Ferencz politikai szerepléséhez fűztek, egész terjedelmében így hangzik:

Meg nem érdemelt megtiszteltetésnek tekintem azon fogadtatást, melyre méltattak U y tekin'em ezt, mint előlegezést azon szolgálato-kért, melyeket hazámnak tehetni remények, ha erőm megfelel tiszta szándékommak.

Azon fény sugar, mely atyám sírjától eredve, érdemtelen fejemet érinti, nem kabít el, hanem érzeti velem a felelőséget, óvatosan használni azon erőt, melyet a magyar nép szívevel összeforrott nev képvisel és megvilágítja kötelességemnek s jogomnak terét.

Kötelességem és jogom hazám szolgálati és azért jöttem, hogy kötelességemet teljesísem és jogommal éljek, azon joggal, mely a legmagyarabb magyar ember fiának joga, olyan jog, melyet Kossuth Lajos fiától elvitatni nem helyes és nem czélszerű kísérlet.

Atyám mondani szokta, hogy elvhűség teremt magyá lehet a jövőnd földében és par-raiból kelhet ki az, mi életéből ki nem kel-hetett.

A termő mag az ő poraival a haza földébe leti elásva és én gondolni jöttem e-magot, hogy kikeljen és felvirágozzék a haza füg-gelensége.

Helyesen mondá Helfy barátom, a tavasz-szal haza jöttem azért, hogy gyászoljam a nem-zettel a nemzet halóját, most pedig czélem a nemzettel együtt dolgozni a nemzetért.

Haza jöve öszinte nyíltsággal meg kell hajolnom a nemzet akaratára előt, mely kié-kült és fátyolt vetett a multakra.

Az úgy, melyet atyám védett, nem volt atyám személyes ügye, hanem a nemzet ügye volt; ezen ügyet elintézte a nemzet és legyen az ő akarat!

Atyám, ki ujja alkotá a hazát, elítélhet, sőt visszautasíthat azon honpolgárok határo-zatait, akiknek legnagyobb része honpolgári jogukat neki köszönheték; de nekem nincs ezen jogom, sőt kötelességem meghajolni a nemzet határozatai előtt, most, hogy egy ma-sik sznt kötelességet megszüntetett a halál.

Mégis sokáig haboztam, mielőtt ezen lépé-sre határoztam magam, mivel fajt olyat ten-nem atyám halála után, amit nem tettem és nem is tettem volna életében soha.

De bár atyám elveit nem fogom fel-adni soha, ezen elvek megvalósítására mas utat kell választanom, mely a nemzet jelen helyze ével gyakorlatilag összefer.

Több, mint két évtizeden át láttam, hogy a rideg negációval, az elveknél a tisztán ideá-lis ténen tartásával meg atyám sem volt ké-pes közelebb vinni a hazát az állami függet-lenséghez, mint volt a kiegyezés utáni alapon. Az erőfeszítéshez, az emelvény alkalmazásához alap kell, tényleges alap, amelyet a jelen helyzetben csakis az ország törvényei képeznek, mely törvények határain belül kell keresnem és fel is fogom lelni a békés eszközöket, melyekkel elérhesük hazánk állami függetlenségét.

Ezen czél te-z életemnek és honfi műkö-désemmek czélja és tagadom, hogy ez illo-ias czél volna; nem tér el az 1790-iki nagyon lojalis országgyűlés kijelentésétől, miszerint Magyarország Ausztriának jó szomszéd-ágon kívül semmivel sem tartozik.

Megelepszem, ha elérhetjük azt, hogy az 1790-iki országgyűlés kijelentése ténynyé legyen.

Nem jöttem e hazába semmi rendezavató, vagy illojalis célokkal és utó gondolatokkal; még ha ilyen célok létezheték lennének is a gyakorlati ténen, még akkor sem volnának ok-szerűek oly uralkodóval szemben, a ki kivétel képez 350 éves történelmünkben, az alkotmány-hűségben, legyen ezen alkotmány jó vagy rossz.

Nyíltan kimondom, hogy azon tényekből, melyek az uralkodó fel tudta ismerni a kor szellemét, szakítani tudott családja százados tradíciójával, sőt önmagának multjával, ezen tényekből reményt merítet az irant, hogy egy-ker fel fogja azt is ismerni, hogy a korszellem Magyarország állami függetlenségét, anyagi és hatami gyarapodását követeli, és hogy ezen függetlenség, ezen gyarapítás képezhetnék a trónus egyetlen és valódi tartos alapját a nép-csoportosulások végtelenszerű fejleményeiben.

Szívemben tehát nem találók semmi el-lenségeskedést a nemzet által szentesített szá-zados jogokkal szemben, sőt tisztelem a ki-rályt úgy is mint urakodót, úgy is, mint em-berit, ki bámulatos lélekerővel viselte el a sors csapásait, melyek, mint testvért és mint atyát éretek. Azon ellentétnek, mely atyám s az uralko-dó közt volt, veg t vetett a halál; hogy el-lentétekről a halál után mikép érzett atyám, megmutatá, midőn egy czpruságát küldött Deak sírjára és tudom, hogy czpruságát küldött volna egy más sírra is, ha a sors má kép rendelé volna a hatandóság sorsát.

A jelen hely és perczek nem alkalma-ak ma, hogy kifejtsem, mit és mikép fogok e-kelekedni. Elég volt jeleznem, hogy bekesem, meg-fonfoltva, törvényi tisztelve fogok haladni azon az uton, mely atyámak útja volt és a mely utób a haza állami függetlenségéhez vezet. Maxssan fogom feltartani ezen uton, tisztan és széplő-lelül meghalt atyám szent zászlaját, míg rá nem tűzhetem a független és szabad magyar haza oltárára. Éljen a haza!

Kossuth Ferencz október 24-én hagyta el Napolyt, honnan ottani ügyeit végleg rendezve, testvére Lajos Tódor társaságában Rómába

utazott, hogy ottani bar-kormányának nehány. vé-ban lévő tagjától bucsu-yett bucsut testvér itől í-gérte neki, hogy már e-ban látogatására siet Bu-sirját közösen felkeresi-dor meg is állapította Be-sének napját és pedig a. A magyar fővárosban e-pig fog tartózkodni, de-hogy minden évben egy-Rómából Kossuth me-ment, hogy itt is néhány-gyen Innen Menzába me- király egy órág tartó-gadja. Az olasz király e-mértékben tüntette ki Kö-behatón tudakozódott t-után. A kihallgatás utá-vatolos volt egy az ő t-vari elődre, melyen az e-kivül még huszonnégyen- alatt Kossuth Ferencz Margareta királyné any- Az olasz király e- igen szívesen jellegű v-

Határozatok.
Talaikozó szerdán e- egyesület Otthonában.
S. Inház előadások.
Ok. 30. A reform- kóla diszterében. D. u. 4.
Ok. 31. Egytelmes- kóla nagy termében. D. e. 2.
Nov. 3. A keresked- a Margit-fürdő disztermében.
Nov. 3. Kaszás Gál- tánczterében.
Nov. 4. A munká- Margit-fürdő diszterében.
Nov. 5. Debreczen sz- bizottságának havi ülése.
Nov. 10. Nagy Józse- git-fürdő tánczterében.
Nov. 17. A Csokoná-

Ujdonok.
* Felhívás a r- község tagjaihoz
deléltől 9 órákor a vas- nap tartandó egyháze- tet megelőzőleg, a vidé- zaudó nagy számu le- nagytemplomban reform- illetőleg istentisztelet- nagyközönséget, s első- egyházközség tagjait.
— Debreczen, 1894. ok- kerületi egyházi érteke-

* Felhívás. A- szágos nyugdíjjege-übe- ben, megalakul. Ezen a czimeben kimerítő n- kuit egy hézag pótló- teni van hivatal, sege- viselőknék munkaké- családok a családfo- zunk az egyesületbe, ő- ősszeg a megterárv- fizetése megterheltes- szabályok és aláírasi- lasztmány tagjainál, a- takarék és hitelinté- Rochicz Arthur ipar- könyvvezetője alelnö- Közigazgatási bank b-

* Bovégzést b- temető fal szomszoru- ket a sírra, amelyet e- hantoltak be. Az ősz- szalakkal, a melyek a- szögész, Gulyás Mihály- nta la comedia a fú- vesztégethetlen kortim- joságos szív ott porlad- a művészt, nem a kitű- föl bennünk az emléke- Altalunk ősmert roma- Megérdemelt annyit az- szív, az a komédiás, a- jelenését, hogy mi, a- gondoljunk reá s emle- hadd nyugodjék egyse- jen a bevezett komé- siri alma, hiszen »virá- s-rihnt felett.

* Színház. Te- cz. operettét adtak hogy e farab tovább- este az »Egy d o l- vijáték adatik, ujdon- szerint bőven van rés- tékes akad köztük!

* Társas ebé- egyházkörilet lelkes- mely igen látogatottm- 1 1/2 órákor az Angol- lodában tár-as ebéd t-

* Ötven éves- ez mi ev. ref főiskol- kik 1844-ben, tehát e- balak (szem) szerint-

KARDOS LÁSZLÓ

KOSSUTH-UTCZAI vászon-árú üzletében
ajánlatnak olesó és diszes ágyterítők,

fehér és színes függönyök,

legjobb szőrbársony és amerikai vászon
butorbehuzatra.

(415 b)

11 575 sz.

Építési árlejtési hirdetmény.

A nagylétei m. kir. dohánybevaltó hivatal telepeire egy új dohányraktár állítandó fel, mely építmenyek költségvetés-ileg megállapított építési összege 25.509 forint 13 krajczár.

Ezen építési összeg következő részletekre oszlik:

A. Föld és kőműves munka	7621	frt	28	kr.
B. Kőfaragó munka	640	»	55	»
C. Ács munka	3079	»	84	»
D. Bádózs munka	393	»	18	»
E. Asztalos munka	1039	»	50	»
F. Vasneműk és lakatos munka	5961	»	26	»
G. Mazoló munka	124	»	24	»
H. Üveges munka	85	»	28	»
I. Különtelék	564	»	—	»
Főösszeg:	25.509	»	13	»

Ezen építési munkák biztosítására f. évi november hó 12-ikén a debreczeni m. kir. dohánybevaltó felügyelőség hivatalos helyiségében versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előírt kötelekkel és a megfelelő 5%-nyi bantpénzzel ellátott írásbeli zart ajánlatok a nevezett m. kir. dohánybevaltó felügyelőségnek a versenytárgyalásra kitűzött napnak délelőtti 11-ik órájáig elfogadottnak; megjegyeztetven, hogy később benyújtott ajánlatok vagy pótajánlatok feltétlenül vissza fognak utasítottatni.

Ajánlatok az összes építési munkákra nyújtandók be és azokra a bantpénznek valamely allami pénztárnál történt befizetést igazoló pénztári elismervény csatolandó.

Köteles az ajánlattevő az ajánlatban kijelenteni, hogy a szerződési és vállalati részletes feltételeket, melyek az ajánlati határozmányokkal és az építésre vonatkozó tervekkel és költségvetéssel minden hétköznapon reggeli 8 óratól déli 12 óráig a debreczeni m. kir. dohánybevaltó felügyelőség irodájában megtekinthetők — ösmeri és azoknak magát minden tekintetben aláveti.

Az építés befejezésének határidejéül 1895 évi augusztus hó vége tűzefik ki.
Bud-pestben, 1894 október hó 20-án.

A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság.

(450) Utánnymot nem díjaztatik.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának f. é. szept. 14-dikén tartott üléseben hozott határozat értelmében, a pénztárnál 1895. év január 1-jétől üresedésbe jövő két orvosi állás betöltésére ezenel pályázat hirdettetik.

Ezen állásokra csak Debreczenben települt és itt állandó lakással bíró orvosok pályázhatnak.

A pályázó és esetleg megválasztandó orvosok kötelesek a kerületi betegsegélyző pénztár biztosított beteg tagjainak gyógykezelése alkalmával mindazt teljesíteni, mit az 1891. XIV. t. cz. és a pénztár alapszabályai rendelnek.

A pénztár megválasztandó orvosai ezenkívül a pénztár orvosai és a biztosított tagok közti viszonyt és eljárást szabályozó ügyrend határozmányait figyelembe venni és azoknak magukat alávetni tartoznak.

A pénztári orvos évi illetménye 800 forint, mely negyedévi utólagos részletekben fizetetik.

Pályázni óhajtó orvosok köllően felszerelt folyamodványokat f. évi november 10-éig a pénztár elnökéhez annál inkább benyújtani tartoznak, mint-hogy e határidőn túl beadott kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Debreczen, 1894 október 22.

A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága nevében:

Grünvald József, titkár.
Berger Jenő, elnök.

SÍRKOSZORUK

40 krtól feljebb

GYENES LAJOS

divat-raktárában

városház épület.

ORIGINAL-SELLTERS

Vegyelemezve Dr. Ernst Ludwig bécsi tanár

és udvari tanácsos által.

egészségi és anztali víz.

Geréby Fülöp
Főraktár Debreczenben:
Fülöp né.

(415) a.)

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÓTÉR 1828. SZ. A CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a
„DEBRECZEN”,
és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.